

Epigrafia i Paleografia Egípcies

Codi: 44499
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315555 Egiptologia	OB	1	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Josep Cervelló Autuori

Correu electrònic: Josep.Cervello@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Marc Orriols Llonch

Jose Lull Garcia

Daniel González León

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'objectiu general d'aquest mòdul és que l'estudiant es familiaritzi amb les escriptures jeroglífica i hieràtica, el seu funcionament i les seves particularitats, de manera que sigui capaç de llegir textos egipcis clàssics funeraris, àulics i literaris, sobre suports diversos, en ambdós sistemes d'escriptura.

Competències

- Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
- Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
- Identificar els diferents sistemes d'escriptura egipcis (jeroglífic, hieràtic, demòtic i copte) i conèixer els seus usos i cronologies, i, en el cas del jeroglífic, el hieràtic i el copte, també la seva paleografia, els seus signes i el seu funcionament.
- Interpretar críticament textos com fonts històriques i culturals.
- Llegir, traduir, analitzar gramaticalment, interpretar críticament i editar textos de l'egipci antic, l'egipci mitjà, neoegipcis i coptes de diferents gèneres i sobre diferents suports.
- Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
- Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar d'una manera creativa i original amb solidaritat i esperit de col·laboració científica.
2. Analitzar críticament una problemàtica científica determinada en base a fonts històriques i culturals.
3. Demostrar coneixements bàsics d'escriptura hieràtica amb vistes a la lectura de textos.
4. Interpretar críticament fonts textuais de l'egipci mitjà de dificultat mitjana-alta.
5. Llegir, traduir, analitzar gramaticalment i interpretar textos epigràfics de l'egipci mitjà (Regnes Mitjà i Nou).
6. Posseir i comprendre coneixements que aporta una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
7. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
8. Traduir i interpretar textos de l'egipci mitjà de dificultat mitjana-alta en escriptura jeroglífica i hieràtica
9. Treballar en equip amb especial sensibilitat per la interdisciplinarietat.
10. Valorar la qualitat, l'autoexigència, el rigor, la responsabilitat i el compromís social, tant en la formació com en el treball científic i divulgatiu.

Continguts

A. PALEOGRAFIA

A. CLASSES TEÒRIQUES

Aquesta part del mòdul reprèn l'anàlisi de les escriptures jeroglífica i hieràtica iniciat a la matèria "Iniciació a l'escriptura jeroglífica i a la llengua egípcia clàssica" del mòdul Llengua Egípcia I.

1. La paleografia jeroglífica: definició i diacronia
2. La paleografia hieràtica: definició i diacronia
3. L'escriptura jeroglífica: particularitats de signes i grafies; evolució d'alguns signes
4. L'escriptura hieràtica: signes i funcionament

B. CLASSES PRÀCTIQUES

1. Exercicis de lectura de paraules i oracions en hieràtic
2. La paleografia, tant jeroglífica como hieràtica, es practica amb la lectura d'oracions i textos en els mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I

NOTA: Els coneixements de paleografia s'avaluen en els treballs, proves i exàmens dels mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I, així com en els treballs i exàmens d'epigrafia d'aquest mòdul.

B. EPIGRAFIA

A. CLASSES TEÒRIQUES

1. Introducció a l'epigrafia egípcia
2. Suports i tècniques epigràfiques. L'epigrafia digital
3. La prosopografia
4. La titulatura faraònica
5. El cursus honorum i la titulatura dels particulars

6. Primers textos epigràfics reials i privats
7. La fórmula i el menú d'ofrenes
8. Principals fòrmules epigràfiques
9. Esteles i inscripcions reials del Regne Antic
10. L'epigrafia funerària reial i privada del Regne Antic
11. Esteles i inscripcions reials dels Regnes Mitjà i Nou
12. L'epigrafia funerària reial i privada dels Regnes Mitjà i Nou

B. CLASSES PRÀCTIQUES I AVALUACIÓ CONTÍNUA

1. Lectura, traducció, anàlisi gramatical i interpretació de textos epigràfics sobre diversos suports, parant especial atenció al seu context espacial (localització, iconografia relacionada) i històric
2. Treballs en grup: traducció i comentari de textos epigràfics (DATES DE LLIURAMENT: 17/01/2022, 13/06/2022)

C. EXÀMENS

28/02/2022, 13/06/2022

Metodologia

Especificació de en què consisteix l'ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ALUMNE

a) Estudi (estudiar es aquell procés o conjunt d'activitats personals o grupals que condueixen a saber coses i a poder explicar-les de manera coherent i ordenada, oralment o per escrit).

b) Treball personal: consulta de gramàtiques, diccionaris, edicions de textos i obres de referència en el camp de la filologia egípcia; traducció, anàlisi i interpretació de textos; preparació de treballs en grup; preparació d'intervencions i presentacions a classe; portar al dia la carpeta de l'estudiant; preparació d'exàmens.

Important: La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials teòriques i pràctiques amb suport de les TIC	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Exàmens	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories i intervencions i exposicions a classe	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			

Avaluació

Sistema d'avaluació del mòdul

A la taula, no s'especifiquen les hores de dedicació a cada activitat perquè poden variar d'un estudiant a un altre. Les hores totals aproximades de treball personal de l'estudiant s'especifiquen a la taula de la secció de "Metodologia".

L'avaluació consistirà en tres tipus d'activitats:

1) Exàmens d'epigrafia (vegeu secció "Continguts"). Els coneixements de paleografia s'avaluen en els treballs, proves i exàmens dels mòduls Llengua Egípcia I i Textos Egipcis I, així com en els treballs i exàmens d'epigrafia d'aquest mòdul. Excepte per causes justificades, els estudiants de la modalitat virtual realitzaran els exàmens en sincronia amb els estudiants de la modalitat presencial, en connexió per Microsoft Teams i amb la càmera activada. Quan això no els sigui possible, acordaran amb el professor el dia i l'hora de realització de l'examen, que seran el més propers possible als de l'examen original.

2) Intervencions, correcció d'exercicis i presentacions a classe. Lliurament d'exercicis per correcció.

3) Dos treballs en grup. Els grups seran de dues o tres persones. La nota dels treballs en grup serà la mateixa per a les dues o tres persones que integren el grup.

4) Tutories de seguiment i carpeta de l'estudiant.

En cas que algunes d'aquestes proves no es puguin fer presencialment per raons sanitàries s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Microsoft Teams. El professor vetllarà per assegurar-se l'accés de l'alumnat a aquests recursos o li oferirà altres recursos alternatius que estiguin al seu abast.

Pel que fa al procediment de revisió de qualificacions, en el moment de realització de cada activitat d'avaluació els professors informaran l'alumnat del mateix.

Pel que fa a les recuperacions de proves i exàmens, el professor acordarà amb els estudiants les dates, que hauran d'estar compreses dins del mes següent a la realització de la prova o examen original. Podran presentar-se a la recuperació també aquells estudiants que, tot i haver aprovat una prova o examen, desitgin pujar nota. En principi, els treballs i activitats que l'estudiant realitza autònomament no estan subjectes a recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
2 exàmens	60%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
2 treballs en grup	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories de seguiment i carpeta de l'estudiant	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

A. EPIGRAFIA I PALEOGRAFIA

Caminos, R.A.; Fischer, H.G. 1976. *Ancient Egyptian Epigraphy and Paleography. The Recording of Inscriptions and Scenes in Tombs and Temples*. New York: The Metropolitan Museum of Art.

Davies, V.; Laboury, D. (eds) 2020. *The Oxford Handbook of Egyptian Epigraphy and Palaeography*. Oxford: Oxford University Press.

Fischer, H.G. 1986. *L'écriture et l'art de l'Égypte ancienne. Quatre leçons sur la paléographie et l'épigraphie pharaoniques*. Paris: PUF.

B. EPIGRAFIA

Bibliografia bàsica

Al-Ayedi, A.R. 2006. *Index of Egyptian Administrative, Religious and Military Titles of the New Kingdom*. Ismailia: Obelisk Publications.

Beckerath, J. von 1999. *Handbuch der altägyptischen Königsnamen*. Münchner Ägyptologische Studien 49. Mainz: Philipp von Zabern.

Collier, M.; Manley, B. 1998. *How to Read Egyptian Hieroglyphs*. London: The British Museum Press (trad. esp. 2000. *Introducción a los jeroglíficos egipcios*. Madrid: Alianza).

Fischer, H.G. 1985. *Egyptian titles of the Middle Kingdom*. New York: Metropolitan Museum of Art.

Jones, D. 2000. *An Index of Ancient Egyptian Titles, Epithets and Phrases of the Old Kingdom*. BAR International Series 866. 2 vols. Oxford: Archaeopress.

Quirke, S. 2004. *Titles and Bureaux of Egypt 1850-1700 BC*. Egyptology 1. London: Golden House Publications.

Ranke, H. 1952. *Die ägyptischen Personennamen*. 2 vols. Glückstadt-Hamburg: J.J. Augustin.

Scheele-Schweitzer, K. 2014. *Die Personennamen des Alten Reiches*. Philippika. Marburger altertumskundliche Abhandlungen 28. Wiesbaden: Harrassowitz.

Taylor, J.A. 2001. *An index of Male Non-Royal Egyptian Titles, Epithets & Phrases of the 18th Dynasty*. London: Museum Bookshop Publications.

Ward, W.A. 1982. *Index of Egyptian administrative and religious titles of the Middle Kingdom*. Beirut: American University of Beirut.

Bibliografia complementària

The Australian Centre for Egyptology Reports (sèrie)

Bowman, A.; Crowther, C. (eds) 2020. *The Epigraphy of Ptolemaic Egypt*. Oxford: Oxford University Press.

Doxey, D.M. 1998. *Egyptian non-royal Epithets in the Middle Kingdom. A Social and Historical Analysis*. Probleme der Ägyptologie 12. Leiden: E.J. Brill.

Fischer, H.G. 1996. *Varia Nova*. New York: The Metropolitan Museum of Art.

Galán, J.M. 2002. *El imperio egipcio. Inscripciones, ca.1550-1300 a.C..* Madrid: Trotta /Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Landgráfová, R. 2011. *It is my good name that you should remember*. Egyptian Biographical Texts on Middle Kingdom Stelae. Prague: Czech Institute of Egyptology.

Lapp, G. 1986. *Die Opferformel des Alten Reiches*. DAIK-Sonderschrift 21. Mainz: Philipp von Zabern.

Leprohon, R. J. 2013. *The Great Name. Ancient Egyptian Royal Titulary*. Writings from the Ancient World 29. Atlanta: Society of Biblical Literature.

Moreno García, J.M. (ed.) 2013. Ancient Egyptian Administration. Handbuch der Orientalistik 104. Leiden-Boston: Brill.

Stauder-Porchet, J. 2017. Les autobiographies de l'Ancien Empire égyptien: étude sur la naissance d'un genre. Orientalia lovaniensia analecta 255. Louvain: Peeters.

Strudwick, N. 1985. The Administration of Egypt in the Old Kingdom. The Highest Titles and their Holders. Studies in Egyptology. London: KPI.

Strudwick, N.C. 2005. Texts from the Pyramid Age. Writings from the Ancient World 16. Atlanta: Society of Biblical Literature.

Vértes, K. 2017. Digital Epigraphy. Chicago: Oriental Institute, University of Chicago.
<https://oi.uchicago.edu/sites/oi.uchicago.edu/files/uploads/shared/docs/Digital-Epigraphy.pdf> /
<https://www.digital-epigraphy.com/publications/digital-epigraphy-second-edition-by-krisztian-vertes-and-the-epigr>

Ziegler, C. 1990. Catalogue des stèles, peintures et reliefs égyptiens de l'Ancien Empire et de la Première Période Intermédiaire. Vers 2686-2040 avant J.-C. (Musée du Louvre, Département des Antiquités Égyptiennes). Paris: Éditions de la Réunion des musées nationaux.

C. PALEOGRAFIA

Paléographie hiéroglyphique (série; IFAO)

Gosline, Sh.L. 1999. Writing Late Egyptian Hieratic. A Beginner's Primer. Winona Lake: Eisenbrauns.

Möller, G. 1927-1945. Hieratische Lesestücke für den akademischen Gebrauch. 3vols. Leipzig: J.C. Hinrichs.

Möller, G. 1909-1927. Hieratische Paläographie. Leipzig: J.C. Hinrichs.

Regulski, I. 2010. A Palaeographic Study of Early Writing in Egypt. Orientalia Lovaniensia Analecta 195. Leuven-Paris-Walpole: Peeters.

Schrauder, J.; Laidenklos, F. 2011. Neue Paläografie des Mittelägyptischen Hieratisch. Berlin: Epubli.

Programari

JSesh, programa per a escriure jeroglífics.

Es pot descarregar de manera gratuïta de: <https://jsesh.qenherkhopeshef.org/>